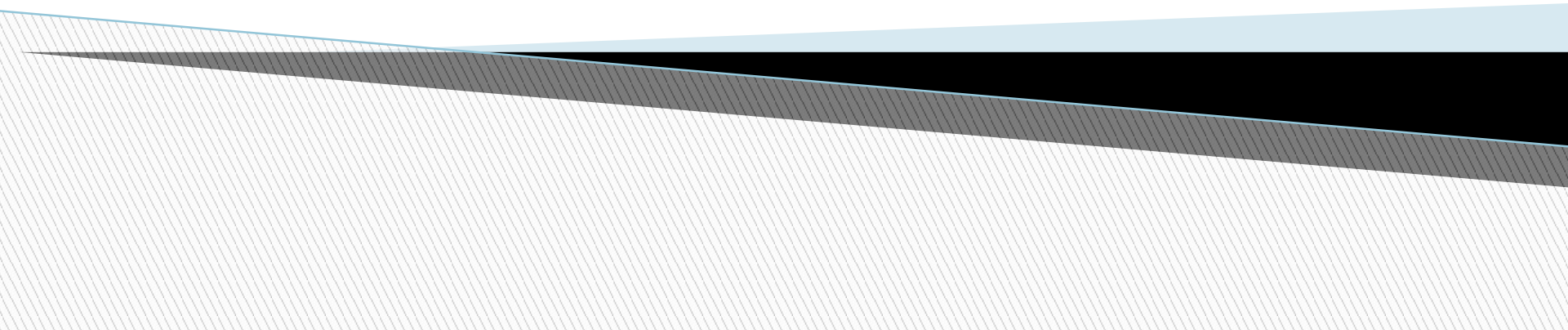
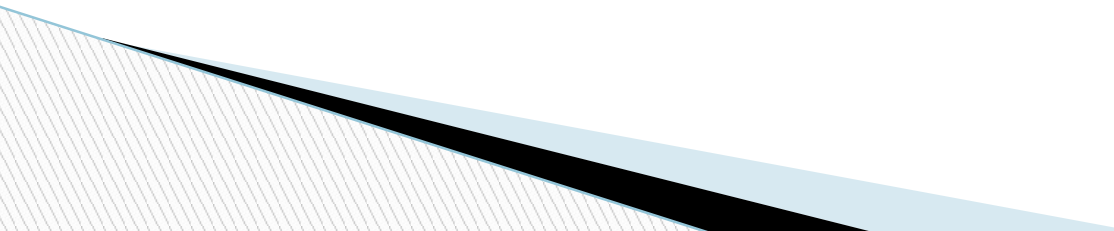

***Презентація на тему:
«Українська СРР в
умовах нової
економічної політики»***

**«... нова економічна політика... стала
«передیشкою», стратегічним відступом, який у
найближчому майбутньому міг забезпечити
ширший фронт для комуністичного наступу»
(Я.Грицак. «Нарис історії України»)**

«Воєнний комунізм» (1919–1921)	Нова економічна політика (1921–1928)
Наслідки	
<p>1. Більшовики перемогли у боротьбі з іноземною інтервенцією та внутрішньою контрреволюцією; був придушений національний рух в Україні.</p> <p>2. Проте країна перебувала у глибокій кризі:</p> <ul style="list-style-type: none"> • стався занепад продуктивних сил села, що призвело до голоду 1921–1923 рр.; • господарська розруха; • інфляція; • скоротилася кількість пролетаріату — соціальної опори більшовиків; • зросло невдоволення радянською владою; • масовий терор; • криза в лавах РКП(б) — факт існування радянської влади 	<p>1. Позитивні:</p> <ul style="list-style-type: none"> • досягнуто високих темпів розвитку й відбудови господарства; • відроджено село, довоєнного рівня обсягів продукції досягнув довоєнного рівня; • створено стабільну фінансову систему; здійснено конвертацію рубля; • зросла продуктивність праці завдяки матеріальній зацікавленості робітників; • зріс рівень життя населення. <p>2. Негативні:</p> <ul style="list-style-type: none"> • низькими були темпи розвитку державних підприємств; • дедалі відчутнішим ставав розрив між різними прошарками населення за рівнем життя; • серед робітників зростає розчарування у радянській владі. <p style="text-align: center;"></p> <p>Необхідно повернутися до військово-комуністичних методів керівництва</p>

Входження УСРР до складу СРСР

Причини	
Політичні	Економічні
<ul style="list-style-type: none"> • диктатура більшовиків у національних республіках; • курс більшовиків на світову соціалістичну революцію; • зовнішня загроза 	<ul style="list-style-type: none"> • слабкість національної валюти у республіках; • єдина транспортна система • традиційно економічні зв'язки між регіонами Росії

Етапи		
<p>I. Формування військово-політичного союзу між Росією, Україною, Білорусією, Латвією та Литвою (квітень 1919 — грудень 1920 рр.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Утворення п'яти спільних наркоматів; • формально Україна зберігає статус незалежної держави 	<p>II. Формування договірної федерації (січень 1920 — грудень 1922 рр.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • кількість спільних наркоматів зростає до семи; • укладено двосторонній «Союзний робітничо-селянський договір» між РСФФР і УСРР, який закріплював підпорядкування ключових сфер життєдіяльності України російськими наркоматами; • V Всеукраїнський з'їзд Рад у березні 1921р. наголосив, що господарський план УСРР має бути складовою частиною єдиного держплану всіх радянських республік; • У жовтні 1922 поширено дії Земельного цивільного та ін. кодексів РСФФР на всі радянські республіки 	<p>III. Юридичне оформлення Союзу Радянських республік. Оформлення моделей союзу:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Конфедерація (КП Грузії) — на основі договірних відносин між самостійними та незалежними республіками; • автономізація (Й. Сталін, Д. Мануїльський) — входження радянських республік до складу РСФФР на правах автономних утворень; • союз республік (В. Ленін, Х. Раковський) — федерація радянських республік; • 30 грудня 1922 р. I з'їзд Рад СРСР затвердив Декларацію про утворення Союзу РСР та союзний договір між Білорусією, Росією, Закавказзям, Україною; • 31 січня 1924 р. — II з'їзд Рад СРСР затвердив новий проект Конституції. Конституційне оформлення СРСР; <p>Україна остаточно втратила свою незалежність.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 12 жовтня 1924 р. — утворення Молдавської АСРР у складі України. • травень 1925 р. — IX Всеукраїнський з'їзд Рад вніс зміни до тексту Конституції УСРР про входження України до складу СРСР

Значення

- Визнано територіальну цілісність України.
- Україна отримала власну конституцію.
- Було створений власний державний апарат

**ФОРМУВАННЯ УКРАЇНСЬКО-РОСІЙСЬКОГО
РАДЯНСЬКОГО АДМІНІСТРАТИВНОГО КОРДОНУ
у 1918–1928 роках**

www.lukbez.org.ua

Хронологія подій

- 1. 1921-1929рр. – запровадження НЕПу**
- 2. 1921-1923рр. – голод в Україні (Донецька, Запорозька, Катеринославська, Миколаївська, Одеська губернії), Росії(Поволжя, Північний Кавказ, Урал)**
- 3. 1922-1928рр. – запровадження НЕПу в Україні**
- 4. Березень 1921р. – X з'їзд РКП(б) проголосив заміну продрозкладки продподатком**
- 5. 1921р. – зазнали поразки загони Нестора Махна**

передумови

- головне завдання внутрішньої політики РКП(б) і Радянської держави полягало у відновленні зруйнованого господарства, створенні матеріально-технічної і соціально-культурної основи для побудови соціалізму, обіцяного більшовиками народів

глибока соціально-економічна і політична криза більшовицького режиму

тотальна господарська розруха, різке скорочення промислового та сільськогосподарського виробництва

масові повстання селян, робітників, солдат і матросів

політична та економічна ізоляція більшовиків на міжнародній арені

спад світового комуністичного руху, не виправдання надій більшовиків на світову революцію

Продукція промисловості і сільського господарства Росії у 1913-1921рр.

<i>Показники</i>	<i>1913</i>	<i>1921</i>
<i>Виробництво зерна (млн т)</i>	<i>80</i>	<i>37</i>
<i>Видобуток вугілля(млн т)</i>	<i>29</i>	<i>9</i>
<i>Видобуток нафти(млн т)</i>	<i>9,2</i>	<i>3,8</i>
<i>Виплавка заліза(млн т)</i>	<i>4,2</i>	<i>0,1</i>
<i>Виробництво цукру(млн т)</i>	<i>1,3</i>	<i>0,05</i>
<i>Виробництво електроенергії(млн кВт/год.)</i>	<i>2039</i>	<i>520</i>

▣ Обсяг промислової продукції зменшився проти 1913р. В 7 разів. Чавуну виплавлялося лише 3% від рівня 1913 р., сталі – 5%, вугілля видобувалося 30% . У 1921 р. на одну людину вироблялося 1 метр ситцю на рік, на одне селянське господарство – 100 грамів металевих виробів. Виробництво цукру зменшилось в 45 разів. У країні буяла несамоविता інфляція: коробочка сірників коштувала декілька мільйонів, шматок мила став коштовністю. Посівні площі скоротилися зі 110 млн десятин до 75 млн. У 1921 р. розпочався жахливий голод, що охопив Поволжя, Приуралля, Казахстан, Західний Сибір, південь України. Голодувало майже 30 млн осіб. Вимирали цілі села. Незважаючи на допомогу світового товариства, загинуло понад 3 млн осіб, 2 млн дітей стали сиротами.

НЕП як альтернатива “ воєнного комунізму “

Воєнний комунізм 1919-20роки

- 1.** *Націоналізація всіх підприємств ;*
- 2.** *Продовольча розкладка ;*
- 3.** *Заборона свободи торгівлі;*
- 4.** *Згортання грошового обігу (натуралізація зарплати, безплатність послуг);*
- 5.** *Запровадження карткової системи;*
- 6.** *Загальна трудова повинність;*
- 7.** *Мілітаризація праці.*

Нова економічна політика 1921-28роки

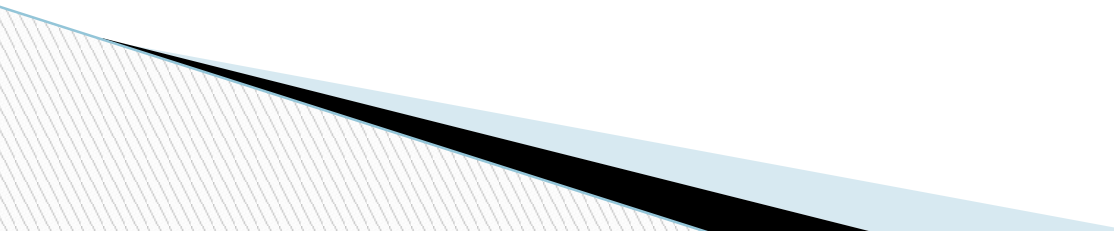
- 1.** *Денаціоналізація частини підприємств, передача в оренду і концесію дрібних і середніх підприємств;*
- 2.** *Продподаток;*
- 3.** *Легалізація торгівлі (приватної, кооперативної, державної);*
- 4.** *Проведення грошової реформи;*
- 5.** *Розвиток товарно - грошових відносин;*
- 6.** *Створення ринку робочої сили;*
- 7.** *Запровадження процедури добровільного найму і звільнення робочої сили.*

Суть непу

- ▣ **Зміцнення позиції радянської влади в суспільстві.**
- ▣ **Запровадження елементів ринкових відносин як єдиний шлях відродження економіки.**

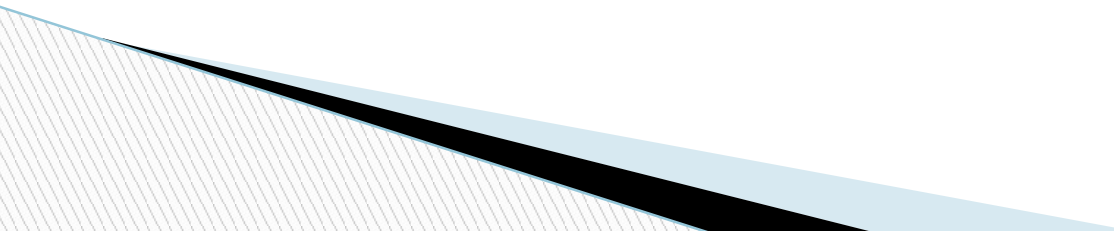
Заходи непу

▣ Сільське господарство

1. **Заміна продрозкладки продподатком.**
  2. **Селянам надано право продавати державі частку продукції за низькими цінами, а решту – продавати на ринку.**
  3. **Відновлення різних форм власності: орендної, приватної, кооперативної.**
-

Заходи непу

▣ В промисловості:

- 1. Приватизація дрібних та середніх підприємств, великі підприємства залишалися в державній власності.**
  - 2. Запровадження госпрозрахунку, зрівняльної заробітної плати, трудової повинності.**
  - 3. Утворення синдикатів.**
  - 4. Створення Держплану для поточного планування економічного розвитку.**
  - 5. Проведення децентралізації управління промисловістю.**
-

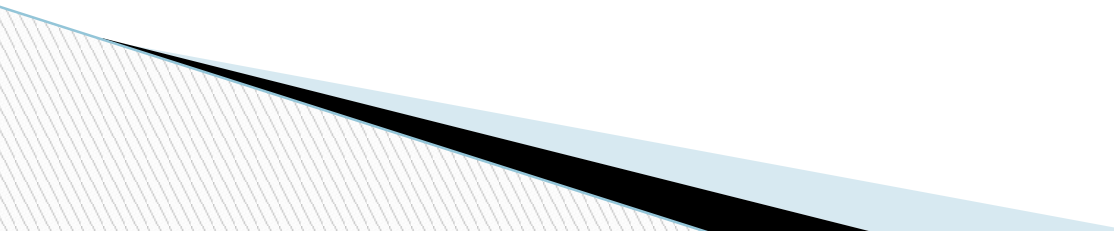

Заходи непу

▣ У торгівлі та фінансах:

- 1. Відновлення грошово – фінансової системи.**
- 2. Запровадження нової валюти – золотого червінця.**
- 3. Відновлення приватної торгівлі.**
- 4. Запровадження податків (86 видів) як джерела поповнення бюджету, платні за комунальні послуги.**
- 5. Регулярні держпозики, відкриття ощадкас.**

Особливості непу

- ▣ **В Україні відновлено промисловість і сільське господарство в 1925-27 роки.**
  - ▣ **Неп запроваджувався у 1922 році, пізніше ніж в Росії, і з більшими труднощами.**
  - ▣ **Комнезами виступали проти непу**
  - ▣ **Швидкими темпами насичувався ринок товарами.**
  - ▣ **НЕП на практиці засвідчив свою життєздатність.**
-

Висновки

- **Неп істотно змінював вигляд країни**
  - **Пожвавив економіку**
  - **Змінив психологію людей**
  - **Піднесення виробництва**
  - **Пожвавлення товарообміну**
  - **Знято соціальні напруги хоча розвиток економіки супроводжувався економічними кризами 1923 р., 1925-1926рр., 1927-1928рр.**
-